

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ privind organizarea și funcționarea serviciilor de iluminat public

În temeiul art. 107 din Constituție și art. 1, pct. III, poz. 2 din Legea nr.680/2002 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță:

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta ordonanță stabilește cadrul juridic unitar privind înființarea, organizarea, gestionarea, reglementarea, finanțarea și controlul funcționării *serviciilor de iluminat public* în comune, orașe și municipii.

(2) Serviciile de iluminat public, așa cum au fost definite prin lege, fac parte din sfera serviciilor publice de gospodărie comunala.

(3) Serviciile de iluminat public cuprind totalitatea acțiunilor și activităților desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub autoritatea administrației publice locale în scopul asigurării iluminatului public al localităților urbane și rurale.

Art. 2. – În sensul ordonanței, noțiunile tehnice utilizate sunt definite în anexa ce face parte integrantă din prezenta ordonanță.

Art. 3. - (1) Serviciile de iluminat public se realizează prin intermediul unei infrastructuri tehnico-edilitare specifice, denumită în continuare *sistem de iluminat public*.

(2) Sistemele de iluminat public constituie un ansamblu tehnologic și funcțional, alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice care cuprinde:

a) rețelele electrice de joasă tensiune supraterane sau subterane, destinate iluminatului public;

b) stâlpi de susținere a rețelei, respectiv a corpurilor de iluminat, destinați exclusiv iluminatului public;

c) posturi de transformare și cutii de distribuție aeriene, terane sau subterane, destinate exclusiv iluminatului public;

- d) echipamente de comandă, automatizare, măsurare și control;
- e) corpuri de iluminat, console și accesorii.

(3) Sistemele de iluminat public aparțin proprietății publice a unităților administrativ-teritoriale, cu excepțiile prevăzute de lege.

(4) Sistemele de iluminat public se amplasează, de regulă, pe terenuri aparținând domeniului public și/sau privat al unităților administrativ-teritoriale.

Art. 4. - (1) Prevederile prezentei ordonanțe se aplică serviciilor de iluminat public organizate la nivelul tuturor localităților urbane sau rurale, indiferent de mărimea și gradul de dezvoltarea economico-socială a acestora, care dispun de un sistem de iluminat public.

(2) Serviciile de iluminat public se gestionează și se administrează prin intermediul unor structuri specializate, denumite în continuare *operatori*, care vor fi licențiați și autorizați în condițiile legii.

CAPITOLUL II

Principii și condiții de funcționare a serviciilor de iluminat public

Art. 5. - (1) Organizarea și desfășurarea serviciilor de iluminat public sunt destinate satisfacerii unor cerințe / nevoi de utilitate publică ale comunităților locale, și anume:

- a) ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- b) creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale;
- c) asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale;
- d) punerea în valoare, printr-un iluminat arhitectural și ornamental adecvat, a zestreii arhitectonice și peisagistice a localităților;
- e) realizarea unei infrastructuri edilitare moderne, ca bază a dezvoltării economico-sociale a comunităților locale;
- f) funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului.

(2) Serviciile de iluminat public se organizează și funcționează cu respectarea următoarelor principii:

- a) autonomiei locale;
- b) descentralizării serviciilor publice;
- c) transparenței, responsabilității și legalității;
- d) corelării cerințelor cu resursele;
- e) dezvoltării durabile localităților;
- f) parteneriatului public-privat;
- g) liberului acces la informații și consultarea comunităților locale;

Art. 6. - Serviciile de iluminat public vor îndeplini concomitent următoarele condiții de funcționare:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- b) adaptabilitate la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu, ale comunității locale;

- c) satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială, a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului;
- d) tarifarea pe bază de competiție a serviciului prestat;
- e) administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale;
- f) respectarea reglementărilor specifice în vigoare din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;
- g) respectarea standardelor minime privind iluminatul public prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu.

Art. 7. - (1) Serviciile de iluminat public vor respecta și vor îndeplini, la nivelul comunităților locale, în întregul lor, indicatorii de performanță aprobați prin hotărâri ale consiliilor locale ale comunelor, orașelor și municipiilor, sau ale Consiliului General al Municipiului București, după caz.

(2) Indicatorii de performanță ai serviciului se aprobă în baza unui *studiu de oportunitate* care va ține seama cu prioritățile comunităților locale, de starea tehnică și eficiența sistemelor de iluminat public existente, precum și de standardele minime privind iluminatul public prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu.

(3) Înaintea supunerii lor spre aprobare, propunerile de indicatori de performanță ai serviciilor de iluminat public, rezultate din studiul efectuat în acest scop, vor fi dezbatute public în cadrul comunităților locale.

(4) Operatorii care au primit delegarea serviciului au dreptul de servitute legală pentru toate instalațiile și echipamentele cu care se prestează serviciile de iluminat public.

CAPITOLUL III

Organizarea și funcționarea serviciilor de iluminat public

SECTIUNEA 1

Gestiunea serviciilor de iluminat public

Art. 8. - (1) Înființarea, organizarea, coordonarea și controlul funcționării serviciilor de iluminat public la nivelul unităților administrativ-teritoriale precum și înființarea, dezvoltarea, și modernizarea sistemelor de iluminat public, constituie dreptul exclusiv al administrației publice locale.

(2) Gestiunea și administrarea serviciilor de iluminat public, precum și funcționarea, exploatarea și întreținerea sistemelor de iluminat public aferente intră în atribuțiile și responsabilitatea exclusivă a autoritățile administrației publice locale.

Art. 9. - (1) Gestiunea serviciilor de iluminat public se organizează la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor după criteriul *raportului cost /calitate optim* pentru serviciul prestat comunității și va ține seama de mărimea, gradul de dezvoltare și de particularitățile economico-sociale ale localităților, de starea dotărilor și echipamentelor tehnice existente, precum și de posibilitățile locale de finanțare a exploatarii, întreținerii și dezvoltării acestora.

(2) Înființarea, dezvoltarea și modernizarea sistemelor de iluminat public se

face în baza unor *studii de fezabilitate* întocmite din inițiativa autorităților administrației publice locale care vor analiza necesitatea și oportunitatea înființării / dezvoltării acestora, vor evalua indicatorii tehnico-economi, vor identifica sursele de finanțare a investițiilor și vor indica soluția optimă din punct de vedere tehnico-economic.

Art. 10. - (1) Gestionarea serviciilor de iluminat public se realizează prin următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

(2) Alegerea formei de gestiune a serviciilor de iluminat public se face prin hotărâri ale consiliilor locale comunale, orașenești, municipale sau ale Consiliului General al Municipiului București, după caz, care vor fi licențiate și autorizate de ANRSC.

(3) Indiferent de forma de gestiune adoptată, activitățile specifice serviciului de iluminat public se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile art.6 pe baza unui *caiet de sarcini* și a unui *regulament al serviciului* prin care se stabilesc nivelurile de iluminat, indicatorii de performanță ai serviciului, condițiile tehnice, raporturile operator-utilizator, precum și modul de tarifare, facturare și încasare a contravalorii serviciului prestat.

(4) Caietul de sarcini și regulamentul serviciului se elaborează și se aprobă de consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor sau de Consiliul General al Municipiului București, după caz, în conformitate cu *caietul de sarcini-cadru* și cu *regulamentul-cadru al serviciului de iluminat public* aprobată prin hotărâre a Guvernului.

(5) Indiferent de forma de gestiune a serviciilor de iluminat public adoptată, autoritățile administrației publice locale vor urmări obținerea unui serviciu de iluminat public corespunzător interesului general al comunităților locale pe care le reprezintă, în conformitate cu legislația internă și cu reglementările Comunității Europene.

Art. 11. - (1) În cazul gestiunii directe autoritățile administrației publice locale își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile privind organizarea, coordonarea, administrarea, finanțarea, gestionarea și controlul funcționării serviciilor de iluminat public.

(2) Gestiunea directă se realizează prin servicii publice cu personalitate juridică și buget propriu organizate în subordinea consiliilor locale, sau a Consiliul General al Municipiului București.

(3) Desfășurarea activităților specifice serviciilor de iluminat public, organizate și exploataate în sistemul gestiunii directe, se face pe baza unui *regulament de organizare și funcționare* întocmit și aprobat de către consiliile locale, sau de Consiliul General al Municipiului București, după caz, în conformitate cu *regulamentul-cadru de organizare și funcționare* a serviciilor de iluminat public aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Art. 12. - (1) În cazul gestiunii delegate autoritățile administrației publice locale apeleză pentru realizarea serviciului la unul sau mai mulți operatori cărora

le transferă, în baza unui *contract de delegare a gestiunii*, în totalitate sau numai în parte, sarcinile și responsabilitățile proprii cu privire la gestiunea și administrarea propriu-zisă a serviciului, precum și la exploatarea, funcționarea și modernizarea sistemului de iluminat public.

(2) Pe durata derulării contractului de delegare a gestiunii, bunurile mobile sau imobile aparținând domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale, utilizate pentru realizarea serviciului, se încredințează operatorului căruia i s-a atribuit contractul de delegare a gestiunii.

(3) Gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori prestatori de servicii de iluminat public care pot fi societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt.

(4) Atribuirea contractelor de delegare a gestiunii se face cu respectarea principiilor liberei concurențe, transparenței, tratamentului egal și al confidențialității și cu respectarea *contractului-cadru* și a *regulamentului-cadru* de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(5) Delegarea gestiunii serviciilor de iluminat public se realizează prin *licitație publică*; dacă procedura licitației publice nu a condus la desemnarea unui câștigător și la atribuirea contractului de delegare a gestiunii, este aplicabilă procedura negocierii directe;

(6) Prevederile alin. (5) nu se aplică în cazul serviciilor de iluminat public care, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, se derulează în baza unor contracte de delegare a gestiunii sau de concesionare a serviciului de iluminat public legal încheiate; excepția prevăzută la acest alineat operează până la expirarea sau rezilierea contractului, fără posibilitatea de prelungire a acestuia, dacă părțile au convenit în acest mod.

(7) Participarea la procedura de delegare a gestiunii se face în baza autorizației eliberate de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală – ANRSC.

(8) Operatorii care la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe au încheiate contracte de concesiune vor depune documentația pentru licențiere / autorizare, urmând a se încheia act adițional la contractul de concesiune; acest act adițional va cuprinde obligațiile ce revin operatorilor în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe.

(9) Pot face obiectul contractelor de delegare a gestiunii, total sau parțial, numai activitățile de operare propriu-zisă – gestiune, administrare, exploatare, întreținere – precum și activitățile de pregătire, finanțare și realizare a investițiilor din infrastructura aferentă serviciului de iluminat public.

Art. 13. – (1) În funcție de regimul juridic ce urmează a fi adoptat pentru contractul de delegare a gestiunii, formele de delegare a gestiunii pot fi:

- a) contract de management;
- b) contract de concesiune;
- c) contract de închiriere;
- d) contract de locație de gestiune;
- e) contract de parteneriat public-privat.

(2) Contractul de delegare a gestiunii va fi însotit obligatoriu de urmatoarele anexe:

- a) caietul de sarcini;
- b) regulamentul de serviciu;
- c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată, aferente serviciului;
- d) procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor necesare realizării serviciului delegat.

SECTIUNEA a 2-a

Finanțarea serviciilor de iluminat public

Art. 14. – (1) Finanțarea cheltuielilor curente de funcționare și de exploatare a serviciilor de iluminat public se asigura din veniturile proprii ale operatorilor sau din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale, după caz, în funcție de modul de gestiune adoptat.

(2) În cazul gestiunii delegate, veniturile proprii ale operatorilor se asigură prin încasarea de la autoritățile administrației publice locale, în calitate de reprezentante a comunităților locale beneficiare ale serviciului de iluminat public, a sumelor reprezentând contravaloarea serviciilor prestate, cu respectarea următoarelor:

- a) organizarea și desfășurarea pe principii și criterii comerciale și concurențiale a serviciului prestat;
- b) protejarea autonomiei financiare a operatorilor;
- c) reflectarea costului efectiv al prestării serviciului în structura și nivelul tarifelor;
- d) ajustarea periodică a tarifelor și reflectarea corespunzătoare în nivelul acestora a influențelor generate de majorarea în amonte a unor prețuri și tarife;
- e) recuperarea integrală a cheltuielilor prin tarife;
- f) acoperirea prin tarife cel puțin a sumelor investite și a cheltuielilor curente de funcționare și întreținere a serviciului;

(3) Autoritățile administrației publice locale pot finanța serviciile de iluminat public din bugetele locale numai în baza hotărârilor consiliilor locale comunale, orașenești, municipale sau ale Consiliului General al Municipiului București, după caz.

Art. 15. - (1) Finanțarea și realizarea investițiilor aferente serviciilor de iluminat public se face cu respectarea legislației în vigoare privind inițierea, fundamentarea, promovarea și aprobatia investițiilor publice, a legislației privind achizițiile publice de lucrări, bunuri și servicii și cu respectarea dispozițiilor legale referitoare la calitatea și disciplina în construcții, urbanism și amenajarea teritoriului.

(2) În vederea asigurării continuității serviciilor de iluminat public autoritățile administrației publice locale au responsabilitatea planificării și urmăririi lucrărilor de investiții necesare funcționării sistemelor în condiții de siguranță și la parametrii

ceruți prin prescripțiile tehnice; în acest scop se vor institui sisteme de planificare multianuală a investițiilor, plecându-se de la un plan director și ținându-se seama de ciclurile procesului bugetar, în conformitate cu reglementările legale.

(3) Contractele de delegare a gestiunii vor prevedea sarcinile concrete ce revin, pe de o parte, autorităților administrației publice locale și, pe de alta parte, operatorului în ceea ce privește finanțarea și realizarea investițiilor.

(4) Finanțarea lucrărilor de investiții se asigură din următoarele surse:

a) fonduri proprii ale operatorului și alocații de la bugetul local, în conformitate cu obligațiile asumate prin contractele de delegare a gestiunii;

b) credite bancare garantate de către autoritățile administrației publice locale sau de către stat;

c) sprijin nerambursabil obținut prin aranjamente bilaterale sau multilaterale;

d) venituri cu destinație specială constituite pe baza unor taxe locale instituite în urma consultării publice, în condițiile legii;

e) participarea capitalului privat în cadrul unor contracte de parteneriat public-privat de tipul construiește – operează – transferă și variante ale acestuia;

f) fonduri transferate de la bugetul de stat ca participare la cofinanțarea unor proiecte realizate cu sprijin financiar extern, sau a unor programe de urgență sau cu caracter social;

g) alte surse.

(5) Investițiile străine în sistemele de iluminat public vor beneficia de toate facilitățile legale în vigoare în momentul încheierii tranzacției; facilitățile obținute vor fi menționate în contractul de delegare a gestiunii și vor fi valabile în perioada stabilită la încheierea acestuia;

(6) Investițiile pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii specifice sistemelor de iluminat public care se realizează din fonduri proprii ale operatorilor rămân în proprietatea acestora pe toată durata contractului de delegare a gestiunii dacă, la încheierea acestuia, nu s-a convenit altfel și vor fi amortizate de către operator; în contractul de delegare a gestiunii se va preciza modul de repartiție a bunurilor realizate la încheierea, din orice cauză, a contractului.

SECTIUNEA a 3-a Operatorii serviciilor de iluminat public

Art. 16. - (1) Operatorul prestator de servicii de iluminat public poate fi: compartimentul de specialitate organizat în cadrul aparatului propriu al consiliului local, serviciul public cu personalitate juridică și buget propriu organizat în subordinea consiliilor locale, având ca sarcină coordonarea activității de iluminat public desfașurată de o societate comercială cu capital public, privat sau mixt, autorizat /autorizată conform prevederilor prezentei ordonanțe să gestioneze, să administreze și să exploateze în vederea asigurării iluminatului public al localităților urbane și/sau rurale, unul sau mai multe sisteme de iluminat public.

Serviciul de iluminat public poate fi prestat și de către un serviciu public cu personalitate juridică și buget propriu organizat în subordinea consiliilor locale.

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public trebuie să posede capacitatea

tehnica și organizatorică, dotarea și experiența managerială necesară prestării serviciului de iluminat public încredințat.

(3) Acțiunea de licențiere / autorizare a operatorilor serviciilor de iluminat public se face de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală – ANRSC și are termen de finalizare de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe.

(4) Operatorii serviciilor de iluminat public beneficiază de același regim juridic, indiferent de forma de proprietate, de modul organizare sau de forma de gestiune adoptată.

Art. 17. - (1) Operatorii serviciilor de iluminat public cu capital public, aparținând unităților administrativ – teritoriale sau statului, pot fi privatizați în condițiile legii.

(2) Hotărârea de privatizare a operatorilor aparține consiliilor locale comunale, orașenești, municipale, sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, în funcție de apartenența capitalului social și de subordonarea operatorului ce urmează a fi privatizat.

(3) Privatizarea operatorilor se face în conformitate cu prevederile legale în vigoare; procedura de privatizare va include în mod obligatoriu și procedura de delegare a gestiunii prin care ofertantul desemnat câștigător al procedurii de privatizare obține și contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public.

Art. 18. - (1) Operatorii serviciilor de iluminat public își pot desfășura activitatea și în alte localități, pe baze contractuale, în virtutea principiului liberei concurențe pe piața serviciilor publice de gospodărie comunală.

(2) Operatorul care prestează mai multe tipuri de servicii, în una sau mai multe localități, va ține evidențe distințe și va avea contabilitate separată pentru fiecare tip de serviciu și localitate de operare în parte.

(3) Operatorii care participă la licitațiile organizate pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public trebuie să facă dovada experienței și capacitații tehnice și operaționale în gestionarea unor sisteme similare, a bonității și capacitații financiare de a răspunde la cerințele specifice prevăzute în caietele de sarcini și să prezinte garanții de participare în conformitate cu documentele licitației aprobată de consiliile locale responsabile.

(4) Relațiile dintre operatorii serviciului de iluminat public și autoritățile administrației publice locale în calitate de utilizatori, precum și relațiile cu alți agenți economici, indiferent de forma de proprietate sau de modul de organizare a acestora, sunt relații comerciale, se vor desfășura numai pe baze contractuale și vor fi guvernate de principiul liberei concurențe.

CAPITOLUL IV

Drepturi și obligații

SECTIUNEA 1

Drepturile si obligatiile autoritatilor administrației publice centrale și locale

Art. 19. - (1) Activitățile de reglementare, licențiere și/sau autorizare a operatorilor, îndrumare metodologică, monitorizare și control al modului de respectare și aplicare a legislației specifice domeniului, se încredințează Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală – ANRSC, care, în colaborare cu Comitetul Național Român pentru Iluminat – CNRI, va dezvolta un sistem informațional ce va permite compararea continuă a fiecărui indicator de performanță în acest domeniu.

(2) În realizarea sistemului informațional și implementarea activităților de monitorizare vor fi implicate și organizațiile profesionale și patronale de interes public; autoritățile administrației publice locale au acces la orice informație deținută de ANRSC cu privire la serviciile de iluminat public.

(3) ANRSC are în principal sarcina de a monitoriza și de a controla activitatea operatorilor cu privire la: respectarea regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public, a regulamentului-cadru de organizare și funcționare, a regulamentului-cadru de delegare a gestiunii, la respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului, la respectarea legii concurenței și la exploatarea eficientă a patrimoniului public și/sau privat al unităților administrativ-teritoriale afectat serviciilor.

Art. 20. - (1) Aprobarea strategiilor de dezvoltare a serviciilor de iluminat public și a programelor de dezvoltare a infrastructurii aferente, a regulamentelor și normelor locale de organizare și funcționare a serviciilor, a criteriilor și procedurilor de monitorizare și control a gestiunii serviciilor de iluminat public, constituie atribuții exclusive ale consiliilor locale, sau ale Consiliului General al Municipiului București, după caz, pe baza strategiei generale a Guvernului privind serviciile de iluminat public.

(2) Indiferent de forma de gestiune adoptată, în virtutea competențelor și atribuțiilor ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează dreptul de a urmări, de a controla și de a supraveghea:

- a) modul de fundamentare a tarifelor și respectarea metodologiei de stabilire și ajustare a acestora;
- b) modul de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori;
- c) calitatea și eficiența serviciilor prestate corespunzător nivelului indicatorilor de performanță ai serviciului aprobați;
- d) modul de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare și/sau modernizare a sistemelor de iluminat public;

(3) Consiliile locale comunale, orașenești, municipale, sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, stabilesc strategia de dezvoltare și funcționare pe termen mediu și lung a serviciilor de iluminat public ținând seama de planurile

de urbanism și amenajare a teritoriului, de programele de dezvoltare economico-socială a unităților administrativ-teritoriale, precum și de angajamentele luate de România în domeniile prevăzute în programul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană.

(4) Strategiile autorităților administrației publice locale vor urmări cu prioritate realizarea următoarelor obiective:

- a) orientarea serviciilor publice către utilizatori;
- b) asigurarea calității și performanțelor sistemelor de iluminat public la nivel compatibil cu directivele Uniunii Europene;
- c) respectarea prevederilor normelor pentru serviciile de iluminat public stabilite de Comisia Internațională de Iluminat, la care România este afiliată, respectiv de Comitetul Național Român de Iluminat;
- d) orientarea serviciilor de iluminat public în mod nediscriminatoriu, către toți beneficiarii comunității locale potrivit necesităților stabilite în mod democratic;
- e) reducerea consumurilor specifice prin utilizarea unor corpuri de iluminat performante și, după caz, a unor echipamente specializate;
- f) promovarea investițiilor în scopul modernizării sistemelor de iluminat public existente și extinderii rețelelor de iluminat public în funcțiune;
- g) asigurarea la nivelul localităților a unui iluminat stradal și pietonal adekvat necesităților de confort și securitate, individuală și colectivă, prevăzute de normele în vigoare;
- h) asigurarea unui iluminat arhitectural, ornamental și ornamental festiv adekvat punerii în valoare a edificiilor de importanță publică și/sau culturală și marcării prin sisteme de iluminat arhitectural și/sau ornamental festiv a evenimentelor naționale și a sărbătorilor legale și/sau religioase;
- i) finanțarea serviciilor de iluminat public în mod avantajos pentru utilizatori și atractiv pentru investitori;
- j) promovarea de soluții tehnice și tehnologice performante, cu costuri minime;
- k) promovarea mecanismelor specifice economiei de piață, prin crearea unui mediu concurențial de atragere a capitalului privat;
- l) instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanță ai activității operatorilor și participarea cetățenilor și asociațiilor reprezentative la acest proces;
- m) promovarea formelor de gestiune delegată;
- n) crearea organismelor de monitorizare a calității serviciilor prestate și instituirea de mecanisme de corecție adekvate;
- o) promovarea metodelor moderne de management;
- p) promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și a formării profesionale continue a personalului ce lucrează în domeniu.

Art. 21. - În exercitarea atribuțiilor ce le revin în domeniul administrării și coordonării serviciilor de iluminat public autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri sau emit dispoziții, după caz, privitoare la:

- a) aprobarea programelor de reabilitare, extindere și modernizare a dotărilor

existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme de iluminat public, în condițiile legii;

b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico – edilitare în scopul realizării acestora într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare economico – socială a localităților și de amenajare a teritoriului, de urbanism și mediu;

c) aprobarea studiilor de fezabilitate privind reabilitarea, extinderea și modernizarea dotărilor publice aferente serviciilor de iluminat public;

d) delegarea gestiunii serviciilor de iluminat public precum și încredințarea spre administrare și exploatare a bunurilor aparținând patrimoniului public sau privat al localităților afectate serviciului;

e) contractarea sau garantarea în condițiile legii a împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții din infrastructura localităților, aferentă serviciilor de iluminat public și modernizări;

f) elaborarea și aprobarea normelor locale și a regulamentelor de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public pe baza normelor – cadru aprobate prin hotărâre a Guvernului;

g) aprobarea taxelor locale și a tarifelor pentru serviciile de iluminat public, cu respectarea reglementărilor în vigoare, cu excepția tarifelor pentru energia electrică stabilite de ANRE.

Art. 22. - (1) Consiliile locale, sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor aproba încheierea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public care au conținutul minimal prevăzut în contractul – cadru de delegare a serviciilor de iluminat public.

(2) Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public va cuprinde în mod obligatoriu clauzele referitoare la cantitatea și calitatea serviciilor de iluminat public prestate pentru utilizatori, indicatorii minimali de performanță stabiliți prin regulamentul serviciilor de iluminat public și modul de măsurare a acestora, tariful practicat și formulele de actualizare a acestuia, modul de încasare a facturilor, răspunderea contractuală, forța majoră, durata contractului, clauze speciale privind menținerea echilibrului contractual dat de rezultatele licitației și de prevenirea corupției, clauze de reziliere a contractului și de administrare a patrimoniului public afectat serviciilor de iluminat public, clauze privind forța de muncă, precum și alte clauze convenite, după caz.

Art. 23. – Autoritățile administrației publice locale au, în raport cu operatorii, următoarele drepturi:

a) să verifice și să aprobe ajustările tarifelor propuse de operatorul serviciului, cu respectarea prevederilor contractuale;

b) să monitorizeze și să controleze periodic activitățile desfășurate de operatorii serviciilor de iluminat public;

c) să sanctioneze operatorul în cazul în care acesta nu respectă indicatorii de performanță și parametrii de eficiență la care s-a angajat prin contractul de delegare a gestiunii, cu excepția situațiilor care nu se datorează operatorului de servicii;

d) să solicite ANRSC, în cazuri deosebite, retragerea licențelor și/sau autorizațiilor operatorului care nu-și respectă obligațiile contractuale.

Art. 24. - În raport cu comunitățile locale pe care le reprezintă, autoritățile administrației publice locale au următoarele responsabilități:

a) să aducă la cunoștință publică, în condițiile legii, hotărârile și dispozițiile având ca obiect serviciul de iluminat public;

b) să elaboreze și să aprobe indicatorii de performanță ai serviciului de iluminat public numai după dezbaterea publică în prealabil a acestora;

c) să consulte locitorii cu privire la stabilirea strategiei de dezvoltare a serviciilor de iluminat public și a infrastructurii aferente;

d) să informeze periodic locitorii cu privire la starea serviciilor de iluminat public, la măsurile adoptate sau preconizate pentru asigurarea acestora, inclusiv cu privire la necesitatea instituirii unor taxe locale pentru finanțarea serviciului;

e) să rezolve sesizările cu privire la deficiențele apărute în prestarea serviciului de iluminat public;

Art. 25. - Autoritățile administrației publice locale au față de operatorii serviciilor publice de iluminat public următoarele obligații:

a) să aplique un tratament egal tuturor operatorilor;

b) să asigure și să respecte independența managerială a operatorului față de orice ingerințe ale autorităților și instituțiilor publice;

c) să asigure menținerea echilibrului contractual stabilit prin contractul de delegare a gestiunii;

d) să asigure prin normele locale adoptate un mediu de afaceri transparent;

e) să asigure publicitatea și accesul liber la informațiile publice, cu precădere la acele informații care asigură pregătirea ofertelor și participarea la licitații;

f) să stabilească condițiile de asociere sau de formare de societăți mixte, numai pe bază de licitație organizată în conformitate cu procedurile legale de delegare a gestiunii serviciilor publice de iluminat public;

g) să respecte și să îndeplinească față de operatorii serviciilor de iluminat public obligațiile proprii prevăzute în contractele de delegare a gestiunii acestor servicii;

h) să achite contravaloarea prestațiilor efectuate de operator, conform clauzelor contractuale;

i) să păstreze confidențialitatea informațiilor, altele decât cele publice, cu privire la activitatea operatorilor de servicii de iluminat public.

Art. 26. - Împotriva hotărârilor sau dispozițiilor autorităților publice locale, date în aplicarea prezentei ordonanțe, persoanele fizice sau juridice interesate se pot adresa instanței, în condițiile legii.

SECTIUNEA a 2-a

Drepturile și obligațiile operatorilor

Art. 27. – (1) Drepturile și obligațiile operatorilor prestatori ai serviciilor de iluminat public se prevăd în contractele de delegare a gestiunii sau în regulamentele de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public.

(2) Operatorii care prestează servicii de iluminat public în condițiile gestiunii delegate au dreptul să sisteneze serviciile de iluminat public și să îi debranșeze de la rețeaua electrică de joasă tensiune pe acei utilizatori care nu și-au achitat contravalorearea serviciilor prestate, inclusiv majorările și/sau penalitățile pentru întârziere, în cel mult 30 de zile calendaristice de la data expirării termenului de plată a facturilor; măsura debranșării de la rețeaua de joasă tensiune se poate lua numai în urma unei notificări prealabile adresate utilizatorului restant și se poate pune în aplicare după 5 zile lucrătoare de la data primirii acesteia.

(3) Reluarea prestării serviciului de iluminat public se va face în termen de maxim 1 zi lucrătoare de la efectuarea plății; cheltuielile aferente suspendării și, respectiv, reluării prestării serviciului vor fi suportate de utilizator.

Art. 28. - (1) Operatorii serviciilor de iluminat public au, față de utilizatori, următoarele obligații:

- a) să gestioneze serviciile de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică;
- b) să promoveze dezvoltarea, modernizarea și exploatarea eficientă a infrastructurii aferente serviciilor de iluminat public;
- c) să respecte angajamentele luate prin contractele de prestare a serviciilor de iluminat public;
- d) să presteze serviciul de iluminat public pentru toți utilizatorii cu care a încheiat contracte de prestare și utilizare a serviciului;
- e) să servească toate obiectivele utilizatorului pentru care au fost autorizați, în condițiile prevederilor regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public;
- f) să asigure respectarea angajamentelor luate cu privire la indicatorii de performanță stabiliți de autoritățile administrației publice locale în caietele de sarcini și în contractele de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public;
- g) să furnizeze autorităților administrației publice locale ANRSC și CNRI informațiile solicitate și să asigure accesul la toate informațiile necesare verificării și evaluării funcționării și dezvoltării serviciilor de iluminat public, în conformitate cu clauzele contractului de delegare și cu prevederile legale în vigoare;
- h) să pună în aplicare metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare, inclusiv prin aplicarea procedurilor concurențiale date de normele legale în vigoare pentru achizițiile de lucrări, bunuri și servicii;

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public răspund de îndeplinirea cu bună – credință a obligațiilor prevăzute la alin. (1).

(3) Penalitățile pentru nerespectarea de către operatori a indicatorilor de performanță angajați prin contract se prevăd în mod obligatoriu în contractele de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public sau, în cazul gestiunii directe, în regulamentele de organizare și funcționare a serviciului.

(4) Operatorii serviciilor de iluminat public au obligația să asigure finanțarea pregătirii profesionale a propriilor salariați.

SECTIUNEA a 3-a

Drepturile și obligațiile utilizatorilor și beneficiarilor

Art. 29. - (1) Utilizator al serviciilor de iluminat public poate fi orice localitate și/sau comunitate locală, considerată în întregul său, care beneficiază de serviciile operatorului.

(2) Drepturile și obligațiile utilizatorilor serviciilor de iluminat public se prevăd în contractele de delegare a gestiunii sau în regulamentele de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public.

(3) Raporturile contractuale ale operatorilor cu semnatarii contractului sunt mediate de către consiliile locale comunale, orașenești, municipale sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, care, potrivit legii, sunt reprezentanții legali ai comunităților locale.

Art. 30. – (1) Dreptul de acces și utilizare a serviciilor de iluminat public este garantat tuturor membrilor comunității locale, persoane fizice și juridice, în mod nediscriminatoriu.

(2) Regulamentele serviciilor de iluminat public organizate la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor trebuie să conțină prevederi referitoare la:

- a) accesul la informațiile publice privind serviciile de iluminat public;
- b) dreptul oricărui locuitor și persoană juridică din aria de prestare a serviciului de a avea acces la serviciul de iluminat public în condițiile respectării regulamentelor specifice;
- c) obligația consiliilor locale, sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz, ori a autorității de reglementare de a aduce la cunoștință publică deciziile cu privire la serviciile de iluminat public.

Art. 31. - (1) Beneficiarii persoane fizice și/sau juridice au obligația de a respecta clauzele contractului de prestare a serviciilor de iluminat public, inclusiv a prevederilor regulamentului serviciilor de iluminat public și să își achite obligațiile de plată în conformitate cu prevederile acestora, stabilite sub formă de taxe locale.

(2) Utilizatorii serviciilor de iluminat public, sunt obligați să achite către operatori contravaloarea facturilor reprezentând plata serviciile primite în termen de 30 de zile calendaristice de la data emiterii facturii.

(3) Întârzierea în achitarea sumelor datorate, după expirarea termenului prevăzut la alin. (2), atrage majorări de întârziere egale cu cele utilizate pentru neplata obligațiilor față de bugetul de stat; valoarea maximă a acestora nu va depăși quantumul debitului și se constituie venit al operatorului.

(4) Nerespectarea de către autoritățile administrației publice locale, în calitate de reprezentați ai utilizatorilor și de semnatari ai contractelor de delegare de gestiunii, a prevederilor reglementărilor-cadru privind organizare și funcționarea serviciilor de iluminat public, respectiv a responsabilităților ce le revin cu privire la asigurarea serviciilor de iluminat public, conduce la penalizarea acestora în conformitate cu prevederile legale.

CAPITOLUL VI

Tarife

Art. 32 – (1) Tarifele se aprobă de către consiliile locale comunale, orășenești, municipale, sau Consiliul General al Municipiului București, atât în cazul gestiunii directe cât și delegate, încrindințate în urma licitațiilor publice organizate în acest scop.

(2) Cuantumul și regimul taxelor locale pentru asigurarea finanțării serviciului de iluminat public se stabilesc anual prin hotărâri ale consiliilor locale sau ale Consiliului General al Municipiului București, după caz, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(3) Structura și nivelul tarifelor și taxelor vor fi stabilite astfel încât:

- a) să acopere costul efectiv al prestării serviciului;
- b) să acopere cel puțin sumele investite și cheltuielile curente de întreținere și exploatare;
- c) să descurajeze consumul excesiv și risipa;
- d) să încurajeze exploatarea eficientă a serviciului și protecția mediului;
- e) să încurajeze investițiile de capital;
- f) să respecte autonomia financiară a operatorului.

Art. 33. – (1) Aplicarea de către operatori a tarifelor aprobate conform art. 32 alin. (1) este obligatorie.

(2) Tarifele aprobate trebuie să respecte următoarele cerințe:

- a) asigurarea prestării serviciilor de iluminat public la nivele de calitate și indicatorii de performanță stabiliți de consiliile locale prin caietele de sarcini, regulamentele serviciilor și prin contractele de delegare a gestiunii, după caz;
- b) realizarea unui raport calitate / cost cât mai bun pentru serviciile de iluminat public prestate pe perioada angajată și asigurarea unui echilibrul între riscurile și beneficiile asumate de părțile contractante;
- c) asigurarea exploatarii și întreținerii eficiente a bunurilor aparținând domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale afectate serviciilor de iluminat public.

CAPITOLUL V

Răspunderi și sancțiuni

Art. 34 – (1) Încălcarea dispozițiilor prezentei ordonanțe atrage răspunderea disciplinară, materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

(2) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să sancționeze operatorul prestator al serviciilor de iluminat public în cazul în care acesta nu prestează serviciile la nivelul indicatorilor de calitate și de eficiență stabiliți în contractul de delegare, prin:

a) aplicarea unor penalizări corespunzătoare prejudiciilor aduse utilizatorilor sau suficient de mari pentru a determina operatorul să remedieze deficiențele constatate; penalizările vor fi definite în contractul de delegare a gestiunii sau în regulamentele serviciilor.

b) solicitarea adresată autorității de reglementare de anulare a licențelor de operare și/sau a autorizațiilor de funcționare;

c) revocarea hotărârii prin care s-a aprobat delegarea de gestiune și rezilierea contractului de delegare a gestiunii dacă, timp de 12 luni de la încheierea acestuia, se constată încălcarea repetată a obligațiilor contractuale.

Art. 35. – (1) Constitue contravenții și se sancționează cu amendă următoarele fapte:

a) prestarea serviciului de iluminat public fără deținerea licenței de operare, a autorizației de funcționare sau fără contract de delegare a gestiunii, cu amendă de la 100.000.000 lei la 300.000.000 lei.

b) încredințarea unui contract de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public fără respectarea procedurilor legale sau unui operator nelicențiat / neautorizat, cu amendă de la 100.000.000 lei la 500.000.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) și aplicarea sancțiunilor se fac de către împuterniciți ai ministrului administrației publice, ai președintelui ANRSC, de către primarii comunelor, orașelor și municipiilor, de către primarul general al capitalei și persoanele împuternicate de aceștia.

Art. 36. – Contravențiilor prevăzute la art. 35 li se aplică prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu excepția prevederile art. 28.

Art. 37. – Consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor stabili faptele care constituie contravenții în domeniul serviciilor de iluminat public, altele decât cele prevăzute la alin. (1), potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificările și completările prin Legea nr. 180/2002.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 38. – Regulamentul-cadru al serviciilor de iluminat public, Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public, precum și Contractul-cadru și Regulamentul-cadru de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public, vor fi aprobată prin hotărâre a Guvernului, la

propunerea Ministerului Administrației Publice, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe.

Art. 39 – (1) În vederea încheierii contractelor de delegare a gestiunii, consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor aproba, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii sau de la primirea unei propunerii formulate de un investitor interesat, *studiu de oportunitate* pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciilor, precum și documentația de delegare a gestiunii.

(2) În cazul în care părțile convin ca studiul de oportunitate să fie întocmit de o firmă de consultanță independentă, costul acestuia va fi suportat de investitorul interesat.

(3) Procedurile de delegare a gestiunii vor fi demarate în termen de 30 de zile de la aprobarea caietului de sarcini și a instrucțiunilor către ofertanți privind organizarea și desfășurarea delegării de gestiune.

Art. 40. – (1) Contractele de concesiune a serviciilor de iluminat public, valabil încheiate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, își produc efectele potrivit prevederilor contractuale.

(2) În cazul reorganizării ori lichidării judiciare a operatorilor cu capital privat sau mixt, care au încheiat contracte de delegare a gestiunii în condițiile prezentei ordonanțe, consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor organiza noi licitații în scopul desemnării unui nou operator.

Art. 41. – (1) Echipamentele de comandă, automatizare, măsurare și control destinate iluminatului public, precum și rețelele electrice de folosință comună, pentru iluminatul public și pentru alimentarea cu energie electrică a consumatorilor privați, vor fi separate fizic față de rețeaua furnizorului într-un interval de 3 ani; în această perioadă menținerea în funcțiune a zonelor comune va fi asigurată de furnizorul de energie electrică fără perceperea unor taxe suplimentare.

(2) În același interval de timp, iluminatul public se va separa față de instalațiile de distribuție și furnizare a energiei electrice administrate de entitățile teritoriale ale Electrica SA, astfel:

a) delimitarea instalațiilor de iluminat public se face la clemele la care sunt racordate coloanele de alimentare a corpurilor de iluminat public;

b) delimitarea instalațiilor de iluminat public reabilitare de către autoritățile administrației publice locale e face la papucii cablurilor care pleacă din tablourile de alimentare a rețelelor de iluminat public.

Art. 42. – Prezenta ordonanță intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

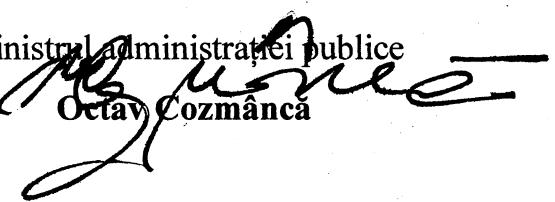
Art. 43. – La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă orice dispoziții contrare.

PRIM MINISTRU

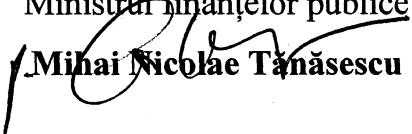

Contrasemnează:

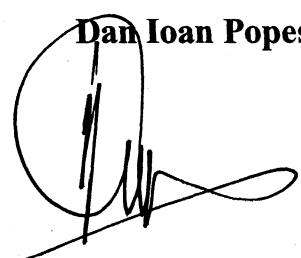
Ministrul administrației publice

Octav Cozmânca

Ministrul finanțelor publice

Mihai Nicolae Tanăsescu

Ministrul industriei și resurselor

Dan Ioan Popescu

București, 30.01.2003
Nr. 42

DEFINIȚIILE NOȚIUNILOR TEHNICE

În sensul prezentei ordonanțe, noțiunile tehnice utilizate se definesc după cum urmează:

1. *Serviciile de iluminat public* sunt activitățile de utilitate publică și de interes economic și social general, aflate sub autoritatea administrației publice locale, care au drept scop asigurarea iluminatului rutier, arhitectural, pietonal, ornamental (parcuri, piețe, zone de agrement, etc.) și ornamental festiv, prestate în perimetru unei unități administrativ-teritoriale;
2. *Sistemul de iluminat public* este ansamblul alcătuit din aparate /corpuri de iluminat, echipate cu sursă de lumină corespunzătoare, amplasate într-o dispunere logică în scopul realizării unui mediu luminos confortabil și/sau funcțional și/sau estetic, capabil să asigure desfășurarea în condiții optime a unei activități / a unui spectacol / a unui sport / circulației / unui efect luminos estetic - arhitectural și a.;
3. *Dispozitivul (corpu) de iluminat* este aparatul de iluminat care servește la distribuția, filtrarea sau transmisia luminii produse de la una sau mai multe lămpi către exterior.
4. *Sursa de lumină* este suprafața sau obiectul care emite lumina produsă prin conversie de energie;
5. *Rețeaua electrică de joasă tensiune destinată iluminatului public* reprezintă ansamblul format din corpuri de iluminat, conductoare, izolatoare, cleme, armături, stâlpi, fundații și instalațiile de legare la pământ;
6. *Sistemul de iluminat al căilor de circulație* conține ansamblul corpurilor de iluminat, rețelele electrice și accesorii necesare obținerii parametrilor luminotehnici impuși de normele în vigoare pe suprafața utilă a căilor de circulație;
7. *Sistemul de iluminat arhitectural* este sistemul de iluminat cu rolul de a realiza punerea în evidență a unor monumente de artă sau istorice sau a unor obiective de importanță publică și/sau culturală pentru comunitatea locală (primărie, școli, spitale, biserici, etc.);
8. *Sistemul de iluminat pietonal* are ca scop realizarea unui nivel de iluminat corespunzător, prevăzut de normele în vigoare, a căilor de acces destinate pietonilor;
9. *Sistemul de iluminat ornamental* are rolul de a asigura un nivel de iluminare și un confort vizual ridicat impus de normele în vigoare pentru zonele destinate parcurilor, spații de agrement, piețe, târguri, etc.;
10. *Sistemul de iluminat ornamental festiv* este sistemul de iluminat ornamental utilizat cu precădere în perioada sărbătorilor legale, comemorări și alte evenimente festive, având ca rol punerea în valoare a unor aspecte semnificative proprii acestora.